

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

Comisia pentru drepturile femeii și egalitatea de gen

2010/2162(INI)

9.11.2010

PROIECT DE RAPORT

referitor la sărăcia în rândul femeilor din Uniunea Europeană
(2010/2162(INI))

Comisia pentru drepturile femeii și egalitatea de gen

Raportoare: Rovana Plumb

Raportoare pentru aviz (*):

Gabriele Zimmer, Comisia pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale

(*) Procedura comisiilor asociate – articolul 50 din Regulamentul de procedură

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN	3
EXPUNERE DE MOTIVE.....	9

PROPUNERE DE REZOLUȚIE A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la sărăcia în rândul femeilor din Uniunea Europeană (2010/2162(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere articolul 2 și articolul 3 alineatul (3), al doilea paragraf din Tratatul privind Uniunea Europeană,
- având în vedere articolele 8, 151, 153 și 157 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
- având în vedere Carta drepturilor fundamentale a UE, în special prevederile referitoare la drepturile sociale și la egalitatea dintre bărbați și femei,
- având în vedere Declarația Universală a Drepturilor Omului din 1948,
- având în vedere Pactul internațional al Organizației Națiunilor Unite din 1996 privind drepturile economice, sociale și culturale,
- având în vedere Convenția Organizației Națiunilor Unite din 1979 privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (CEDAW),
- având în vedere Declarația și Programul de acțiune al Conferinței mondiale privind femeile, adoptate la Beijing la 15 septembrie 1995,
- având în vedere Obiectivele de dezvoltare ale mileniului definite de Organizația Națiunilor Unite în 2000, în special Obiectivul 1 (reducerea sărăciei extreme și a foametei) și Obiectivul 3 (promovarea egalității de gen),
- având în vedere Rezoluția 1558 (2007) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei referitoare la feminizarea sărăciei,
- având în vedere Directiva 2006/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2006 privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă (reformare)¹,
- având în vedere Decizia nr. 1098/2008/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2008 privind Anul european de luptă împotriva sărăciei și a excluziunii sociale (2010)²,
- având în vedere Decizia nr. 283/2010/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 martie 2010 de stabilire a unui instrument european de microfinanțare Progress pentru ocuparea forței de muncă și incluziune socială³,
- având în vedere proiectul de concluzii al Consiliului din 30 octombrie 2007, referitor la

¹ JO L 204, 26.7.2006, p. 23.

² JO L 298, 7.11.2008, p. 20.

³ JO L 87, 7.4.2010, p.1

Revizuirea punerii în aplicare de către statele membre și instituțiile europene a Platformei de acțiune de la Beijing - Indicatori referitori la femei și sărăcie (13947/07),

- având în vedere raportul Comisiei din 3 octombrie 2008 intitulat „Punerea în aplicare a obiectivelor de la Barcelona privind structurile de îngrijire a copiilor de vârstă preșcolară” (COM(2008)0638),
- având în vedere raportul Comisiei privind egalitatea între femei și bărbați – 2010-2015 (COM(2009)0694),
- având în vedere documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește Raportul Comisiei privind egalitatea dintre bărbați și femei 2010 (SEC(2009)1706),
- având în vedere comunicarea Comisiei privind Strategia pentru egalitatea între femei și bărbați 2010-2015 (COM(2010)0491),
- având în vedere documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește Raportul Comisiei privind Strategia pentru egalitatea dintre bărbați și femei 2010-2015 (SEC(2010)1079) și (SEC(2010)1080),
- având în vedere comunicarea Comisiei intitulată „Europa 2020: o strategie europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii” (COM(2010)2020),
- având în vedere raportul Fundației europene pentru îmbunătățirea condițiilor de viață și de muncă (Eurofound) din 24 martie 2010 referitor la „Viața de familie și activitatea profesională”,
- având în vedere rezoluția sa din 13 octombrie 2005 privind femeile și sărăcia în Uniunea Europeană¹,
- având în vedere rezoluția din 18 noiembrie 2008 conținând recomandări către Comisie referitoare la aplicarea principiului egalității de remunerare între bărbați și femei²,
- având în vedere rezoluția sa din 6 mai 2009 referitoare la incluziunea activă a persoanelor excluse de pe piața muncii³,
- având în vedere Rezoluția sa din 10 februarie 2010 privind egalitatea dintre femei și bărbați în Uniunea Europeană - 2009⁴,
- având în vedere rezoluția sa din 17 iunie 2010 referitoare la aspectele de gen ale recesiunii economice și crizei financiare⁵,
- având în vedere rezoluția sa din 17 iunie 2010 referitoare la evaluarea rezultatelor foii de parcurs privind egalitatea dintre femei și bărbați (2006-2010) și recomandările pentru

¹ JO C 233 E, 28.9.2006, p. 130.

² JO C 16E, 22.1.2010, p. 21.

³ Texte adoptate, P6_TA(2009)0371.

⁴ Texte adoptate, P7_TA(2010)0021.

⁵ Texte adoptate, P7_TA(2010)0231.

viitor¹,

- având în vedere rezoluția sa din 7 septembrie 2010 privind rolul femeilor într-o societate în curs de îmbătrânire²,
 - având în vedere Rezoluția sa din 19 octombrie 2010 privind femeile aflate în condiții precare de muncă³,
 - având în vedere articolul 48 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru drepturile femeii și egalitatea de gen și avizul Comisiei pentru ocuparea forței de muncă și afaceri sociale (A7-0000/2010),
- A. întrucât, în conformitate cu Decizia 1098/2008/CE menționată anterior, activitățile din cadrul Anului european de combatere a sărăciei și a excluderii sociale ar trebui să țină seama de diferitele riscuri și dimensiuni ale sărăciei și excluderii sociale care afectează femeile și bărbații; întrucât 79 de milioane de europeni trăiesc sub pragul sărăciei iar 17% din populația feminină totală a celor 27 de state este clasificată ca trăind în sărăcie,
- B. întrucât Uniunea Europeană se confruntă cu o criză economică, financiară și socială majoră care afectează femeile de pe piața muncii și în cadrul vieții lor private, îndeosebi femeile amenințate de sărăcie;
- C. întrucât combaterea sărăciei constituie unul din cele cinci obiective măsurabile propuse pentru EU 2020; întrucât Orientarea integrată nr. 10 din cadrul Strategiei Europa 2020 (Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei) încurajează adoptarea de politici naționale de protejare a femeilor față de riscul excluderii, asigurând siguranța venitului pentru familiile monoparentale și femeile în vârstă;
- D. întrucât rata de angajare a femeilor pe piața muncii este în medie de 59,1%; întrucât, începând cu 2000, s-au menținut diferențe medii de salarizare între femei și bărbați semnificative (variind între 14% și 17,4%), iar segregarea de gen de pe piața muncii are consecințe directe asupra femeilor,
- E. întrucât există diferențe considerabile de vârstă și de gen la nivelul timpului afectate muncii neplătite și implicării zilnice în activitățile de îngrijire și casnice; întrucât mai ales femeile sunt cele care prestează cele mai multe activități neremunerate;
- F. întrucât accesul la serviciile de sprijin, cum ar fi facilitățile de îngrijire a copiilor, cele pentru îngrijirea persoanelor în vârstă și a altor persoane dependente, este important din perspectiva participării egale la piața muncii a femeilor și bărbaților, fiind un mijloc de prevenire și reducere a sărăciei;
- G. întrucât femeile, mai ales cele din zonele rurale, participă la economia informală, nefiind înregistrate pe piața oficială a muncii sau având contracte de muncă pe termen scurt, fapt care generează probleme specifice în ceea ce privește drepturile sociale ale femeilor, inclusiv drepturile pe perioada sarcinii, a concediului de maternitate și a alăptării,

¹ Texte adoptate, P7_TA(2010)0232.

² Texte adoptate, P7_TA(2010)0306.

³ Texte adoptate, P7_TA(2010)0365.

dobândirea de drepturi de pensie și accesul la asigurările sociale;

- H. întrucât violența de gen constituie, de asemenea, un obstacol major în calea egalității de gen și este strâns legată de riscul sărăcirii; întrucât traficul de ființe umane reprezintă o formă modernă de sclavie care afectează într-o mare măsură femeile și fetele și constituie un factor major care contribuie la sărăcie;
- I. întrucât condițiile unor grupuri de femei care se confruntă cu o dublă discriminare (cum ar fi: femeile cu dizabilități, femeile care îngrijesc persoane dependente, femeile în vârstă, imigrantele și femeile din minorități etnice, mai ales cele rome) contribuie la creșterea riscului acestora de a ajunge într-o situație de sărăcie sau de excludere socială;

Feminizarea sărăciei

1. consideră că prevenirea și reducerea sărăciei în rândul femeilor reprezintă o componentă importantă a principiului fundamental de solidaritate socială la care s-a angajat Uniunea Europeană;
2. ia act de Comunicarea Comisiei referitoare la Strategia pentru egalitatea între femei și bărbați 2010-2015; invită Comisia Europeană și statele membre să adopte o perspectivă specifică de gen ca o componentă esențială a tuturor politicilor comune și a programelor naționale destinate eliminării sărăciei și combaterii excluderii sociale;
3. salută inițiativa Comisiei intitulată „Platforma europeană împotriva sărăciei”; invită Comisia și statele membre să promoveze dimensiunea de gen în cadrul acestei platforme;
4. invită statele membre să acorde atenție dimensiunii de gen în cadrul planurilor de refacere în urma recesiunii;
5. încurajează Comisia și statele membre să implementeze indicatori referitori la sărăcia în rândul femeilor, elaborați în legătură cu Platforma de acțiune de la Beijing¹, ca instrument de monitorizare a impactului pe care îl au politicile mai ample sociale, economice și de angajare a forței de muncă asupra reducerii sărăciei;
6. subliniază necesitatea aprobării și adoptării unei Carte europene a drepturilor femeilor, implicând consultarea largă a Parlamentului European, pentru a îmbunătăți drepturile și oportunitățile femeilor și pentru a promova mecanisme de realizare a egalității de gen în toate aspectele vieții sociale, economice și politice;

Combaterea sărăciei în rândul femeilor prin politici ale forței de muncă și protecție socială

7. invită statele membre să elaboreze programe specifice de promovare a incluziunii active sau de reintegrare a femeilor pe piața muncii, precum și programe de formare specifice, dedicate dezvoltării de aptitudini și calificări necesare din perspectiva Strategiei UE 2020, care pune accent pe locurile de muncă verzi în vederea unei economii noi sustenabile;
8. solicită Comisiei și statelor membre să adopte măsurile necesare de eliminare a inegalităților de gen la angajarea pe piața muncii, ca parte a Strategiei EU 2020; încurajează ferm fixarea drept obiectiv a reducerii diferențelor de gen în salarizare cu 1%

¹ Concluziile Consiliului din 30 octombrie, menționate anterior.

în fiecare an, urmărind atingerea obiectivului de reducere cu 10% până în 2020;

9. invită Comisia să propună o directivă-cadru privind stabilirea principiului venitului minim garantat în Uniunea Europeană pentru a combate și reduce sărăcia, ținând seama de legislațiile și practicile naționale și acordând atenție și respectând dimensiunea de gen;
10. invită statele membre să analizeze acordarea de drepturi individualizate în cadrul sistemelor de pensii și a celor de asigurări sociale, ca mijloc de combatere a riscului de sărăcie;

Reconcilierea vieții de familie și a activităților profesionale în cazul femeilor sărace sau a femeilor care sunt expuse riscului de sărăcie

11. invită Comisia Europeană și statele membre să adopte măsurile necesare în vederea promovării reconcilierii profesiei cu viața privată, astfel încât femeile care sunt expuse riscului de a deveni sărace să își poată urma cariera, oferindu-le acces la aranjamente flexibile de angajare sau la angajare cu normă întreagă;
12. regretă că angajamentele asumate la Barcelona în 2002, referitoare la îngrijirea copiilor și la stabilirea unor obiective până în 2010, sunt departe de a fi îndeplinite; invită Consiliul și statele membre să reconsidere obiectivele menționate mai sus în domeniul îngrijirii copiilor;

Combaterea sărăciei în rândul femeilor în vârstă

13. consideră că riscul sărăcirii este mai ridicat în cazul femeilor decât în cel al bărbaților, mai ales la bătrânețe, sistemele de asigurări sociale bazându-se pe principiul angajării remunerate fără întrerupere; subliniază că, în unele cazuri, femeile nu îndeplinesc această cerință datorită întreruperilor în activitatea profesională și că sunt discriminate pe piața muncii, mai ales datorită diferențelor de salarizare, concediului de maternitate și angajării cu fracțiune de normă;
14. invită statele membre să acționeze în sensul facilitării unui acces corect al femeilor la sistemele de asigurări sociale și la cele de pensii și să se asigure că principiul tratamentului egal între bărbați și femei se aplică sistematic în programelor de asigurări de pensii;

Influența violenței de gen asupra riscului de sărăcie

15. subliniază că violența împotriva femeilor încă mai reprezintă o problemă majoră la nivelul Uniunii Europene și are un impact din ce în ce mai mare asupra riscului de sărăcie, deoarece are o influență directă asupra sănătății femeilor și a capacității acestora de a intra pe piața muncii; solicită din nou Comisia să instituie un an european dedicat combaterii violenței împotriva femeilor;
16. invită statele membre să furnizeze o finanțare adecvată pentru protecția victimelor violenței, ca mijloc de prevenire și de reducere a sărăciei;

Rolul dialogului social și al societății civile în combaterea sărăciei în rândul femeilor

17. subliniază importanța unui dialog social structurat în cazul combaterii sărăciei în rândul

femeilor;

18. invită Comisia să mărească alocările financiare care pot fi folosite de către organizațiile din societatea civilă pentru combaterea și reducerea efectelor sărăciei în rândul femeilor;

Asigurarea de fonduri ca mijloc de combatere a sărăciei

19. subliniază importanța fondurilor structurale, mai ales a Fondului Social European, ca instrument esențial în sprijinirea statelor membre în eforturile lor de combatere a sărăciei și a excluziunii; invită statele membre să întreprindă mai multe acțiuni cofinanțate în sprijinul unor servicii, cum ar fi facilitățile de îngrijire pentru copii, precum și pentru persoanele în vârstă și cele dependente;
20. salută eforturile depuse de Comisie prin intermediul programului Progress și solicită finanțarea unor acțiuni specifice prin intermediul acestui program, acțiuni dedicate conștientizării și promovării unei dezbateri dedicate dimensiunilor fenomenului sărăciei care afectează femeile din UE;
21. salută instituirea unui instrument de microfinanțare europeană pentru angajare și incluziune socială; solicită în acest cadru desfășurarea de acțiuni specifice concepute pentru a asigura un acces și o disponibilitate mai mare a microfinanțării în cazul femeilor care au dificultăți la intrarea pe piața muncii sau care doresc să desfășoare activități independente sau să își lanseze propriile microîntreprinderi;
22. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.

EXPUNERE DE MOTIVE

Deși sărăcia în rândul femeilor este o realitate veche, această chestiune a început să fie tratată sistematic numai de puțin timp. Criza economică, financiară și socială care afectează în prezent Uniunea Europeană, precum și restul lumii, produce o serie de efecte negative, care influențează direct condițiile de viață și de muncă ale femeilor, precum și locul lor în societate, în general. Acest context a adus în fruntea agendei Parlamentului European necesitatea unei abordări de gen a sărăciei în cadrul raportului referitor la sărăcia în rândul femeilor.

La nivel global, femeile sunt sărace în comparație cu bărbații. Același lucru se întâmplă și în fiecare stat membru, deși se pot identifica diferențe specifice în funcție de țară. Conform statisticilor, aproape 17% dintre femeile europene trăiesc în sărăcie. Dacă se iau în considerare indicatori privind piața muncii și protecția socială, cauzele structurale ale sărăciei au efect mult mai rar asupra femeilor. Totodată, se poate spune că în mod frecvent, contribuția femeilor la dezvoltarea familiei, societății și economiei este subestimată și plătită inferior.

Combaterea sărăciei este unul din cele cinci obiective măsurabile ale Comisiei, propuse pentru UE 2020, și în acest scop ar trebui redus cu 25% numărul europenilor care trăiesc sub standardele naționale de sărăcie, ceea ce ar face ca 20 milioane de oameni să iasă din sărăcie. În acest context, este foarte important ca activitățile din cadrul Anului european de combatere a sărăciei și a excluderii sociale să țină seama de diferitele riscuri și dimensiuni ale sărăciei și excluderii sociale care afectează femeile și bărbații.

Pentru a dispune de date fiabile, este extrem de importantă dezvoltarea capacităților statistice ale UE în acest domeniu. În acest context și reamintind proiectul de concluzii ale Consiliului din 30 octombrie 2007, ar trebui ferm încurajate identificarea, adoptarea și monitorizarea de către statele membre și Comisie a indicatorilor specifici de gen în domeniul eradicării sărăciei și al promovării incluziunii sociale.

În continuare, vor fi prezentate câteva aspecte definitorii ale „ipostazelor sărăciei în rândul femeilor” în Europa, dar și la nivel global. În primul rând, sărăcia are poate fi descrisă prin 3 G-uri: o dimensiune de gen, una geografică și una generațională. De asemenea, are un impact diferit asupra femeilor și bărbaților, în funcție de rolurile și responsabilitățile lor în societate, luând în considerare atitudinile și reacțiile autorităților publice.

În al doilea rând, este nevoie de o analiză globală înaintea asumării unor măsuri de austeritate, luând în considerare și aspectele de gen. Inițial, femeile nu au fost semnificativ afectate de criza economică (din punctul de vedere al șomajului) deoarece sectoarele economice unde femeile sunt majoritare ca forță de muncă sunt serviciile publice (educația, sănătatea etc.). Cu toate acestea, segregarea ocupațională pe criterii de gen a făcut ca femeile să fie acum victime ale „restructurării sectorului public” și a „reducerilor bugetare”, își pierd locurile de muncă și își se ocupă de îngrijirea copiilor a persoanelor în vârstă și a celor cu dizabilități.

A treilea aspect: impactul recesiunii este mult mai mare și cu consecințe nefaste în cazul grupurilor vulnerabile, care au de înfruntat dezavantaje multiple (femei tinere sau în vârstă, migrante și/sau minoritare etnic, mame singure, femeile din zonele rurale etc.).

A patra chestiune: în general, guvernele promovează măsuri anticriză în principal pentru sectoarele economice care sunt populate majoritar de bărbați (construcțiile, producția de automobile etc.) în timp ce alte sectoare economice, care angajează mai mult femei sunt „ignorante” (comerțul cu amănuntul, serviciile etc.).

Luând în considerație toate aceste aspecte, se impune în mod evident necesitatea unor soluții rapide și eficiente. Raportul privind sărăcia în rândul femeilor va încerca să propună o parte dintre acestea. Plecând de la valorile care stau la baza proiectului european, trebuie acceptat faptul că prevenirea și reducerea sărăciei în rândul femeilor, dacă nu chiar eradicarea sărăciei, reprezintă o parte importantă a principiului fundamental al solidarității sociale. În același timp, Carta europeană a drepturilor femeilor având ca obiectiv ameliorarea drepturilor și șanselor femeilor, prin promovarea mecanismelor de realizare a egalității de gen în toate aspectele sociale, economice și politice, este de dorit în cel mai înalt grad și trebuie aprobată și adoptată.

Raportarea și-a propus să abordeze chestiunea „fețelor sărăciei în rândul femeilor” propunând o serie de zone de interes:

Feminizarea sărăciei

Sărăcia în rândul femeilor rămâne ascunsă în statistici și în sistemele de asigurări sociale. În conformitate cu raportul anual al Comisiei pe 2010 privind egalitate dintre bărbați și femei, sărăcia este unul din domeniile unde persistă diferențe mari de gen. Întrucât femeile sunt mult mai expuse riscului de a săraci și trăiesc un alt mod de excludere socială, îndeosebi femeile în vârstă, în rândul cărora în 2008 s-a înregistrat un risc de sărăcie de 22%, față de 16% în cazul bărbaților în vârstă, părinții singuri cu un risc în 2008 de 35%, precum și alte categorii de femei cum ar fi cele cu dizabilități sau cele din minoritățile etnice.

Conform statisticilor, femeile alcătuiesc două treimi din populația inactivă (63 de milioane de persoane cu vârste între 25 și 64 de ani), în care sunt incluse și cele angajate involuntar cu fracțiuni de normă și nu sunt înregistrate ca șomere.

Dacă se calculează în funcție de venitul individual, și nu în funcție de venitul familiei, există estimări care afirmă că rata de sărăcie a femeilor poate ajunge chiar până la 36%, față de 11% pentru bărbați. De asemenea, femeile europene au o probabilitate de patru ori mai mare de a lucra cu fracțiuni de normă, o probabilitate mai mare de a avea contracte de muncă pe o durată fixă și, de asemenea, femeile participă adesea la economia informală caracterizată prin absența contractelor de muncă.

Ar trebui acordată o atenție specială necesității de a continua studiile și analizele dedicate fenomenului de feminizare a sărăciei, evaluând, printre altele, și efectele crizei globale asupra femeilor europene, inclusiv efectele asupra pieței muncii, a educației și formării profesionale, a ratei nașterilor, sănătății, protecției sociale, sistemelor de pensii, serviciile de asistență socială, accesului femeilor la poziții de conducere etc.

Combaterea sărăciei în rândul femeilor prin politici privind forța de muncă și protecția

socială

Se consideră că integrarea femeilor pe piața muncii reprezintă elementul esențial în combaterea sărăciei și a excluderii sociale. De asemenea, se acceptă că inegalitățile care mai există încă între bărbați și femei în ceea ce privește accesul la educație, responsabilitățile din familie și îngrijirea generală a unei familii constituie cauze fundamentale ale sărăciei femeilor.

Riscul de sărăcie al populației încadrate în muncă este mai mare în rândul femeilor decât al bărbaților, de exemplu: în Cipru, Estonia, Germania sau Letonia. Riscul de sărăcie al femeilor încadrate variază de la 2% în Malta și 3% în Republica Cehă și Danemarca, până la 10% în Letonia și Polonia și 12% în Grecia. În consecință, femeile au mult mai multe șanse să fie angajate în locuri de muncă slab remunerate, cu fracțiuni de normă sau cu contracte temporare de muncă, să fie constituie familii monoparentale, fiind mai expuse astfel riscului de sărăcie¹.

Este important ca la nivelul EU să se încurajeze ferm Comisia să propună o directivă-cadru privind stabilirea principiului venitului minim garantat în Uniunea Europeană pentru a combate și reduce sărăcia, ținând seama de legislațiile naționale și acordând atenția necesară dimensiunii de gen. Statele membre ar trebui să elaboreze programe specifice de garantare a unui venit minim pentru scoate din categoria persoanelor sărace grupurile cele mai vulnerabile, neuitând că femeile constituie unul dintre grupurile cele mai afectate.

Un progres important l-ar constitui acordarea de drepturi individualizate în cadrul sistemelor de pensii și a celor de asigurări sociale.

Ar trebui acordată o atenție specială faptului că diferențele de salarizare dintre femei și bărbați continuă să existe și să producă efecte extrem de grave. Diferențele de salarizare între bărbați și femei au cauze variate, inclusiv aplicarea de stereotipuri de gen începând de la o vârstă fragedă.

O altă problemă pe care o au de înfruntat femeile este așa-numitul a „tavan de sticlă”, care le împiedică să ocupe poziții manageriale de vârf. De asemenea, întreruperile neplătite din cariera profesională, făcute pentru creșterea copiilor sau îngrijirea rudelor în vârstă, sunt mult mai frecvente în rândul femeilor, putând conduce la sărăcie odată cu înaintarea în vârstă.

Este clar că, indiferent de grupa de vârstă, femeile sunt mult mai expuse riscului de sărăcie decât bărbații, în urma separării de partener. În plus, femeile din toate grupurile vulnerabile, cum ar fi cele cu dizabilități, imigrantele, minoritățile etnice sau cele care trăiesc în zone rurale, sunt supuse unui risc mult mai mare de sărăcie.

În urma crizei economice este probabil ca rata șomajului să crească substanțial, mai ales în rândul lucrătorilor din sectorul public, unde femeile sunt masiv reprezentate. Planurile de ieșire din recesiune ar trebui să ia în considerare dimensiunea de gen și să se bazeze pe date defalcate pe genuri.

În unele țări, cum ar fi Irlanda, se operează deja reduceri în fondurile unor organizații guvernamentale și organisme care se ocupă de egalitate. Femeile vor avea mai puține locuri

¹ Informațiile provin din raportul Eurofund intitulat „Angajații săraci ai Europei”, 15 aprilie 2010.

unde să apeleze la ajutor.

Perspectiva de gen ar trebui integrată total în Strategia Europa 2020 pentru a se îmbunătăți reprezentarea și participarea egale la piața muncii, pentru a elimina modelele de segregare din piața muncii, asigurând totodată prezența femeilor în poziții de vârf prin introducerea unor cote specifice în compoziția consiliilor de administrație și în politică.

Reconcilierea vieții de familie și a activităților profesionale în cazul femeilor sărace sau a femeilor care sunt expuse riscului de sărăcire

Promovarea reconcilierii profesiei cu viața privată, pentru a permite femeilor care doresc să își urmeze carierele sau să lucreze cu normă întreagă, este considerată un aspect cheie al reducerii sărăciei în rândul femeilor sau al diminuării riscurilor la care sunt expuse acestea.

Ar trebui instituite măsuri suplimentare de sprijin, mai ales pentru mamele angajate care sunt membre ale unei familii monoparentale, fie ușurându-le găsirea unor forme de angajare cu un orar de lucru flexibil, astfel încât să-și poată îndeplini obligațiilor familiale multiple, fie oferindu-le unități adecvate de îngrijire a copiilor, persoanelor în vârstă și a celor dependente.

Combaterea sărăciei în rândul femeilor în vârstă

Se subliniază faptul că riscul de sărăcire este mai mare în cazul femeilor decât al bărbaților, mai ales la bătrânețe. Rata de sărăcie în rândul femeilor în vârstă este mai mare decât în rândul bărbaților în vârstă (22% față de 16%), mai ales în statele membre unde sistemele de pensii predominante condiționează beneficiile de câștigurile și contribuțiile făcute pe tot parcursul vieții. În astfel de sisteme de pensii, persoanele care îngrijesc copii sau persoane dependente sunt dezavantajate pentru că întreruperile de carieră, precum și angajările cu fracțiuni de normă le reduc câștigurile de-a lungul vieții profesionale.

Este așadar necesară furnizarea unui ajutor adecvat în materie de asigurări sociale pentru femeile care sunt responsabile de îngrijirea membrilor de familie bolnavi, în vârstă sau cu dizabilități, precum și pentru femeile care primesc o pensie foarte mică.

Influența violenței de gen asupra riscului de sărăcie

Studiile și cercetările efectuate au evidențiat faptul că femeile care au fost afectate de violență comportă un risc mai mare de sărăcire, deoarece violența are consecințe asupra sănătății lor și poate conduce la șomaj. Trebuie subliniat că, pe parcursul vieții lor adulte, aproximativ 20-25% din femei sunt afectate de violență fizică iar peste 10% de violența sexuală.

Violența împotriva femeilor reprezintă o problemă majoră care trebuie eliminată prin orice mijloc posibil, iar Comisia ar trebui să instituie un An european de combatere a violenței împotriva femeilor.

Ar trebui acordată o atenție deosebită reconsiderării relației dintre violență și sărăcie și sunt necesare eforturi suplimentare în vederea eliminării traficului de ființe umane și a exploatării sexuale printr-o cooperare judiciară și polițienească mai strânsă la nivelul UE.

Rolul dialogului social și al societății civile în combaterea sărăciei în rândul femeilor

Ar trebui instituit un veritabil dialog social cu administrațiile naționale și europene pentru a împărtăși punctele de vedere și a contribui la eliminarea sărăciei extreme, oferind un exemplu concret al celor mai bune practici în domeniu, la nivel european.

Ar trebui acordată o atenție deosebită activităților ONG-urilor, luând în considerare și sprijinul financiar oferit acestora de către Comisie.

Asigurarea de fonduri ca mijloc de combatere a sărăciei

Fondurile structurale, mai ales a Fondului Social European, reprezintă instrumente esențiale în sprijinirea statelor membre în eforturile lor de combatere a sărăciei și a excluderii sociale. Ar trebui cofinanțate programe specifice menite să promoveze incluziunea activă sau reintegrarea femeilor pe piața muncii, precum și formarea specifică în vederea dobândirii de aptitudini și calificări pentru noile locuri de muncă verzi. De asemenea, trebuie acordată atenția cuvenită finanțării pentru crearea unor servicii de asistență, cum ar fi unitățile de îngrijire a copiilor și a persoanelor în vârstă.